STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 40960
24 november 2026

Nadere voorschriften van 3 november 2026 houdende regels tot wijziging van de Nadere voorschriften NOCLAR

Het bestuur van de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants;

Overwegende dat accountants moeten reageren als ze een professionele dienst uitvoeren voor de eigen organisatie of voor de cliënt en zich bewust worden van informatie die erop wijst dat bij die eigen organisatie of bij die cliënt wet- en regelgeving niet wordt nageleefd, mogelijk niet wordt nageleefd of dreigt niet te worden nageleefd;

Overwegende dat het wenselijk is dat de reikwijdte van de NV NOCLAR zich mede uitstrekt over duurzaamheidsverslaggeving.

Gelet op artikel 24 van de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants;

Gehoord de leden;

Stelt de volgende nadere voorschriften vast:

ARTIKEL I

De Nadere voorschriften NOCLAR worden als volgt gewijzigd:

A

1. In artikel 1 wordt in de alfabetische volgorde de volgende begripsbepaling ingevoegd:

   duurzaamheidsverslaggeving: verantwoording of onderdelen daarvan over een verslagperiode waarin een verantwoordelijke entiteit beoogde gebruikers informeert over het beleid, de bedrijfsvoering, de gebeurtenissen en de prestaties van de verantwoordelijke entiteit ten aanzien van één of meerdere duurzaamheidsonderwerpen.

2. De in artikel 1 opgenomen definities van accountant van een groepsonderdeel komt te luiden:

   accountant van een groepsonderdeel: accountant van een groepsonderdeel als bedoeld in paragraaf 14, onderdeel c, van Standaard 600 van de NV COS en als bedoeld in paragraaf 13, onderdeel a, van standaard 3810N van de NV COS.

3. De in artikel 1 opgenomen definitie van eindverantwoordelijke accountant komt te luiden:

   eindverantwoordelijke accountant: accountant die eindverantwoordelijk is voor de uitvoering van een assurance- of aan assurance verwante opdracht onder toepassing van de NV COS en het rapport ondertekent.

4. De in artikel 1 opgenomen definitie van groepsaccountant komt te luiden:

   groepsaccountant: groepsaccountant als bedoeld in paragraaf 14, onderdeel h, van Standaard 600 van de NV COS en als bedoeld in paragraaf 13, onderdeel i, van standaard 3810N van de NV COS.

5. In artikel 1 wordt in de alfabetische volgorde de volgende begripsbepaling ingevoegd:

   groepsassurance: groepsassurance als bedoeld in paragraaf 13, onderdeel j, van standaard 3810N van de NV COS.

6. De in artikel 1 opgenomen definitie van groepsonderdeel komt te luiden:

   groepsonderdeel: groepsonderdeel als bedoeld in paragraaf 14, onderdeel b, van Standaard 600 van de NV COS en als bedoeld in paragraaf 13, onderdeel l, van standaard 3810N van de NV COS.

7. De in artikel 1 opgenomen definitie van opdrachtpartner op groepsniveau komt te luiden:

opdrachtpartner op groepsniveau: opdrachtpartner op groepsniveau als bedoeld in paragraaf 14, onderdeel j, van Standaard 600 van de NV COS en als bedoeld in paragraaf 13, onderdeel m, van standaard 3810N van de NV COS

B

1. Artikel 2, onder a, komt te luiden:

a. in het algemeen geacht wordt van directe invloed te zijn op de vaststelling van bedragen en toelichtingen in de financiële overzichten of duurzaamheidsverslaggeving die van materieel belang zijn; of.

2. In artikel 2, onder b, wordt na 'financiële overzichten' ingevoegd 'of duurzaamheidsverslaggeving'.

C

1. In artikel 15, tweede lid, wordt na 'groepscontrole' ingevoegd 'of groepsassurance'.

2. Artikel 15, derde lid, komt te luiden:

De opdrachtpartner op groepsniveau informeert de eindverantwoordelijke accountants die een controleopdracht of assurance over duurzaamheidsverslaggeving uitvoeren bij een groepsonderdeel over de relevante niet-naleving als:
a. bij dat groepsonderdeel werkzaamheden worden uitgevoerd voor de groepscontrole of groepsassurance; en
b. de opdrachtnemer op groepsniveau weet dat zij bij dat groepsonderdeel een andere controleopdracht of assurance over duurzaamheidsverslaggeving uitvoeren waarvoor het van belang is hiervan op de hoogte te zijn.

D

In artikel 16, tweede lid, wordt na 'een controleopdracht' ingevoegd 'of assurance-opdracht over duurzaamheidsverslaggeving'.

ARTIKEL II

Deze nadere voorschriften treden in werking op 1 januari 2027.

TOELICHTING

Met de wijziging per 1 januari 2027 is de toepassing van de NV NOCLAR naast financiële overzichten verbreed naar duurzaamheidsverslaggeving. Dit komt overeen met de internationale en nationale ontwikkelingen rond duurzaamheidsverslaggeving en is verwerkt in de bestaande NV NOCLAR.

Algemeen

De NV NOCLAR helpen accountants om op de juiste manier te reageren op schendingen van wet- of regelgeving door de cliënt of de organisatie waarvoor de accountant werkzaam is. Ook maken de NV NOCLAR aan het maatschappelijk verkeer duidelijk wat het in dit soort situaties van accountants mag verwachten. Met deze wijzigingsregeling wordt het toepassingsbereik van de NV NOCLAR verruimd naar duurzaamheidsverslaggeving. Dit heeft tot gevolg dat een accountant conform de NV NOCLAR moet handelen als hij of zij in het kader van duurzaamheidsverslaggeving geconfronteerd wordt met een niet-naleving van wet- of regelgeving. Deze uitbereiding van het toepassingsbereik is direct noch indirect discriminerend op grond van nationaliteit of woonplaats. Daarnaast beschermen de NV NOCLAR de afnemers van diensten en het maatschappelijk verkeer. Het doel van de NV NOCLAR is ervoor te zorgen dat accountants niet wegkijken wanneer zij bij het uitvoeren van een professionele dienst worden geconfronteerd met (mogelijke of dreigende) niet-naleving van wet- en regelgeving. Concreet hebben de NV NOCLAR drie samenhangende doelen:

1. Duidelijk maken hoe de accountant moet reageren.
2. Invulling geven aan de fundamentele beginselen van de VGBA.
3. Schade voorkomen, beperken of herstellen en duidelijkheid geven aan het maatschappelijk verkeer.

Geschiktheid

Gebruikers van duurzaamheidsinformatie moeten erop kunnen vertrouwen dat assurance-opdrachten worden uitgevoerd volgens de geldende kwaliteitsnormen en dat accountantsorganisaties de daarvoor noodzakelijke kwaliteitswaarborgen hebben ingericht. Vertrouwen vereist ook dat verantwoording en herstel plaatsvinden als wet- en regelgeving niet in acht is genomen.

Noodzaak

De op dit moment geldende NV NOCLAR zijn ontoereikend omdat duurzaamheidsverslaggeving buiten het toepassingsbereik valt. Op grond van de fundamentele beginselen van professionaliteit en integriteit zal een accountant moeten reageren wanneer hij/zij geconfronteerd wordt met een schending van wet- of regelgeving, maar daaruit blijkt minder duidelijk hoe een accountant in een dergelijk geval moet handelen.

Onderscheid in opdrachten bij de cliënt

In de toelichting per 1 januari 2024 wordt onderscheid gemaakt tussen een controleopdracht en niet-controleopdracht. Bij financiële overzichten wordt gebruik gemaakt van de term controle. Voor duurzaamheidsverslaggeving is dit niet passend. Bij andere overzichten dan financiële overzichten wordt gesproken van assurance. Dit heeft tot gevolg dat door de verbreding van het nadere voorschrift in de toelichting dit onderscheid wordt gewijzigd van ‘controleopdracht of niet-controleopdracht’ naar ‘controleopdracht, een assurance-opdracht over duurzaamheidsverslaggeving of een andere professionele dienst in opdracht van de cliënt’.

Artikelsgewijs

Artikel I

In dit artikel worden artikelen 1, 2, 15 en 16 van de Nadere voorschriften NOCLAR gewijzigd.

Onderdeel A

In dit onderdeel wordt het nieuwe begrip ‘duurzaamheidsverslaggeving’ ingevoegd. De definitie staat in Standaard 3810N en wordt hier gebruikt, omdat we in beginsel begrippen in de beroepsreglementering slechts eenmaal definiëren en verder naar die definites verwijzen. Het toepassingsgebied en vereisten van Standaard 3810N hebben geen invloed op de toepassing van dit begrip in de NV NOCLAR.

Ook wordt het nieuwe begrip ‘groepsassurance’ ingevoegd. De definitie is overgenomen uit de begrippenlijst van de NV COS. De definitie wordt ook gebruikt in Standaard 3810N.

Daarnaast worden de definities van de begrippen ‘accountant van een groepsonderdeel’, ‘groepsaccountant’, ‘groepsonderdeel’ en ‘opdrachtpartner op groepsniveau’ gewijzigd. De definities zijn overgenomen uit de begrippenlijst van de NV COS. De definities worden ook gebruikt in Standaard 600 en Standaard 3810N. In de standaarden is de definitie specifiek gemaakt voor toepassing van de betreffende standaard.
De definitie van het begrip ‘eindverantwoordelijke accountant’ is gewijzigd. De definitie is overgenomen uit de begrippenlijst van de NV COS.

Onderdeel B

In artikel 2 is de reikwijdte van de NV NOCLAR verbreed. Daardoor is de NV NOCLAR ook van toepassing op duurzaamheidsverslaggeving. Een voorbeeld van wet- en regelgeving waar niet-naleving op van toepassing kan zijn is ‘mensenrechten’. Een voorbeeld van een bevoegde instantie waar een relevante niet-naleving gemeld kan worden door een accountant is de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa).

De verbreding van de reikwijdte heeft tot gevolg dat de uitleg in de geconsolideerde toelichting bij de volgende ongewijzigde artikelen eveneens duurzaamheidsverslaggeving wordt betrokken: artikel 3, artikel 4, artikel 6, artikel 9, artikel 12, artikel 13 en artikel 14. Het kan zo zijn dat de accountant verantwoordelijk voor de controleopdracht niet dezelfde accountant is als de accountant verantwoordelijk voor de assurance-opdracht over duurzaamheidsverslaggeving.

Door de verbreding van de reikwijdte van de NOCLAR worden bij de uitleg in de geconsolideerde toelichting een aantal begrippen gebruikt ten aanzien van duurzaamheid die niet in het nadere voorschrift zijn opgenomen. Het nieuwe begrip ‘duurzaamheidsrapportering’ wordt gebruikt. De definitie luidt als volgt: ‘de duurzaamheidsrapportering, bedoeld in artikel 2, onderdeel 18, van de richtlijn jaarrekening’. Dit is het geval wanneer een organisatie volgens de CSRD-bepalingen in scope is van het rapporteren over duurzaamheidsinformatie.
Ook wordt het nieuwe begrip ‘duurzaamheidsinformatie’ gebruikt. De definitie luidt als volgt: ‘informatie met betrekking tot duurzaamheid gerelateerde onderwerpen, waaronder milieu-, sociale en Governance aangelegenheden, en de daarmee samenhangende risico’s, kansen, effecten, prestaties en doelstellingen’. Dit wordt gebruikt om uitleg te geven over de toepassing van de NV NOCLAR bij samenstelopdrachten.

Onderdeel C

Met dit onderdeel is de reikwijdte van artikel 15 verbreed. De bepaling is daardoor ook van toepassing op duurzaamheidsverslaggeving.

Onderdeel D

Met dit onderdeel is de reikwijdte van artikel 16 verbreed. De bepaling is daardoor ook van toepassing op duurzaamheidsverslaggeving.